

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ «Средняя
общеобразовательная школа № 2 с. Октябрьское»

«УТВЕРЖДАЮ»

Пр.№ ____ «__» ____ г.

Директор школы

И.М.Д.

«СОГЛАСОВАНО»

« 9 » 09 2017 г.

Зам.директора по УВР

Э.С. Есиева

«РАССМОТРЕНО»

« 9 » 09 2017 г.

Руководитель МО ФМЦ

[Signature]

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по родной литературе для 8 класса

учитель родного языка и литературы Казиева Фатима Шамильевна

(высшая квалификационная категория)

**Кусæн программæ
ирон литературæйæ, 8-æм кълас,
æдæппæт 68 сах**

№	сахæт тæ	нымæ ц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	8		Урок-балц ивгъуыдм æ	«Нарты кадджытæ»- ирон адæмы эпос	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	Æмбарынад "фольклор" ("адæмон сфæлдыстад"). Адæмон сфæлдыстады хуызтæ æмæ сæйраг жанртæ. Эпос, таурæгътæ, историон зарджытæ. Мифтæ æмæ истори ирон фольклоры. Адæмон сфæлдыстады зонынадон, хъомыладон æмæ эстетикон ахадындзинад. Истори æмæ адæмон æгъдæуттæ эпосы æмæ таурæгъты. Фольклор æмæ литературæйы бастдзинад.
2				«Нарты мидис симд»-	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа	Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтææмææмæ

					хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	ахастытæ; -дзырдаивады хуызтæ: Арæхсой: - тексттæраст, аив æмæрæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ;". Кададжы мидис. Нарты царды æууæлтæ. Аивады бынат Нарты царды. Акула- рæсугъды фауты мидис.Нæртон чызджы идеалтæ æмæ домæнтæ. Батрадзы хъайтарон сгуыхт.
3				«Ацæмæз æмæ Агуынд- рæсугъд»- ы нарты царды нывтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,	". Кададжы мидис. Нарты царды нывтæ. Мифты бынат фыдæлты царды æмæ кададжы. Ацæмæзы миниуджытæ, йæ фæлгонц. Музыкайы тых æмæ нысаниуæг.

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
4				Таурæгъ «Мачъидон Алыксан» -ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Таурæгъы мидис. Æрыгон паддзахы сгуыхтытæ. Æнæфсисдзинад — фыдбылыз хæссæг. Зæронд лæджы куырыхон зонд, йæ амынды нысаниуæг. Истори æмæ таурæгъы æмахаст.
5				Таурæгъ «Хъуды абырджытæ» - йы хæлардзинады тых.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,	Йæ мидис. Адæм æмæ паддзахы хицæутты быцæу. Цыппар æмбалы сгуыхтытæ. Хæлардзинады тых. Хъайтарты фæлгонцтæ. Адæмы ахаст "абырджытæм". Уазæг буц кæныны æгъдау. Лæгдзинад æмæ патриотизмы мотив. Таурæгъы сюжетон арæзты сæйраг æууæлтæ.

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
6				Таурæгъ «Хуыцауы азар» -ы конфликт-хæс æмæ æнкъарæнты быцæу.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Таурæгъы мидис. Иæ конфликт — хæс æмæ æнкъарæнты быцæу. Райгуырæн бæстæйыл гадзрахатæй цæуын — фыдракæнд. Адæмы тæрхон æмæ таурæгъы сæргонды нысаниуæг. Кико — уæздан æмæ æгъдауылхæст адæймаг. Пирузы мидсагъæстгæ æмæ йæ хъызæмар. Хорз æмæ рæстдзинады уæлахиз.
7				Историон – хъайтарон зараг «Задалески нана» - йы адæмы уæззау хъысмæт	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,	Зарæджы мидис. Ахсахъ Тимурæ æрбабырст. Тохы æвирхъау нывтæ. Адæмы уæззау хъысмæт. Сабиты уавæр. Мадæ сгуыхт. Адæмы ахаст сæ ирвæзынгæнагмæ. Зарæджы аивадон фæрæзтæ (эпитет, абарст).

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
8				«Аслæмбеджы зарæг» -ы æфсымæрты сгуыхт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	"). Зарæджы мидис. Йæ конфликт — адæм æмæ æлдæртты быцау. Æфсымæрты сгуыхтытæ. Бæтæйы фырттæ æмæ Кæсæджы æлдæртты быцау. Будзи æмæ Аслæнбег — адæмы хæргæнджытæ. Геройты трагикон мæлæт.
				"Исахъы зарæг". Исакъ — сæрибарыл тохгæнæг..	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемаæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,	". Йæ мидис æмæ йæ аивадон арæзт. Исакъ — сæрибарыл тохгæнæг. Хъайтары трагикон хъысмæт.

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад	
9				Н/Р/К Нывæцæн хи равзæрст темæйыл (рацыд æрмæгæй)	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	

	1			АИВАДОН ЛИТЕРАТУРÆ	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад	Нывæфтыд литература — дзырдаивад. Йæ сæйраг æууæлтæ. Йæ хицæндзинад историон æмæ зонадон литературæйæ. Литературон уацмысы æвзаг. Ирон аив литературæйы равзæрд, йæ рæзты уавæртæ.
10	5			Къостайы уацмысты мидис æмæ идейæтæ. Поэты катайы аххосæгтæ «Сагъæс»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Хетæгкаты Къоста- адæмон поэт. Йæ цардвæндаг. Йæ уацмысты мидис æмæ идейæтæ. "Сагъæс". Поэты катайы аххосæгтæ. Поэты хæс æмæ нысан — адæмы иу кæнын, амондмæ сын фæндаг амонын, сæрибар æмæ фыдыбæстæйы сæраппонд тох кæнын.
11				Адæймаджы царды	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Адæймаджы царды

				нысан-адæмы иу кæнын «Марды уæлхъус»-ы. Адæмы уæззау уавæр «Азар»-ы.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	нысан — хорз хъуыддæгтæ кæнын. Хорздзинад — номгæнæг, хæрзгæнæг - "æнæмæлæт".
12				Царды нывтæ «Ахуыр»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	"Ахуыр". Уацмысы мидис. Царды нывтæ. Давæджы æууæлтæ. Литературæйы теори. Метоними.
13				Поэмæ «Чи дæ?»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Поэмæйы мидис —

					ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	хæххон адæмы цард, иунæджы хъысмæт. Сидзæры уавæр, йæ удхайраг цард. "Куыст — цардæн фæрæз". Хъайтар — цардбæллон, куыстуарзаг, ныфсхаст, сыгъдæгзæрдæ адæймаг. Ирон чызджы уавæр патриархалон хæдзары, йæ хъысмæт. Æрдзы нывтæ поэмæйы.
14				Историæмæ таурæгъ поэмæ «Кæуæг айнæг»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	". Поэмæйы мидис. Ирон царды нывтæ. Истори æмæ таурæгъ поэмæйы нывæсты. Адæмы тох хæдбардзинадыл, сæ патриотизм. Тыхгæнджыты æууæлтæ. Тæрхоны лæгтæ æмæ сæ уынаффæ. Гæнах аразыны нысан. Дæсны фæрсын æмæ йæ фæстиуæг.
15				Мад æмæ сабийы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Мад æмæ сабийы

				хъысмæт поэмæйы.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	хъысмæт. Литературæйы теори. Метафорæ.
16				Н/Р/К (дзургæ) проблемон фарстатæн дзуапп раттын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
17	3			Секъа — адæмон	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	Секъа — адæмон

				фыссæг. Ирон царды нывтæ «Айссæ»-йы.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	фыссæг. Йæ царды хабæрттæ. Йæ бæллицтæ — рухс фидæн, сæрибар æмæ фæрныг цард.
18				Адæмы фæзминаг миниуджытæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	.Ирон царды нывтæ. Адæмы уавæр паддзахы заманы. Адæм æмæ хицауады быцæу. Уацмысы конфликт. Хицæутты фыдмитæ. Адæмы тох сæ бартыл æмæ сæ намысыл. Ахмæты хъысмæт. Йæ фæлгонц. Айссæйы хъысмæт. Адæмы фæзминаг миниуджытæ.
19				«Азау»-	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын,	."Азау" —

				уарзондзинады æнкъард таурæгъ.	ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	уарзондзинады "æнкъард таурæгъ". Рагон ирон царды æууæлтæ
20				Исбоны тых уацмысы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Исбоны тых адæмы царды. Фыдæлты æгъдæуттæ æмæ æнкъарæнты быцæу. Таймуразы тох йæ амондыл. Азауы тæригъæддаг хъысмæт. Хъайтарты фæлгонцтæ. Уарзондзинады уæлахиз. Адæмон æгъдæуттæ.
21				Фысгæ куыст.		

				Проблемон фарстатæн дзуапп раттын.		
22	4			Елбыздыхъо- ирон театр саразæг, сæрибары фидиуæг.		Елбыздыхъо — ирон театр саразæг, сæрибары фидиуæг. Йæ цардвæндаг.
23				Трагеди «Хазби»-йы историон бындур.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Трагедийы конфликт — ирон адæм æмæ паддзахы быцæу. Уацмысы историон æмæ фольклорон бындур.
24				Хохаг царды нывтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Хохаг царды нывтæ. Паддзахы хицауады фыдвæндтæ. Адæмы социалон дихдзинад.

					ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
25				Адæмы куырыхон зонд æмæ патриотизм.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Адæмы куырыхон зонд æмæ патриотизм. Ислам æмæ Нанайы фæлгонцтæ. Хазби — адæмон хъæбатыр. Йæ тохы нысан. Йæ трагедийы аххосæгтæ. Йæ фæлгонц.
26				Хазби — адæмы хъæбатыр.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Уацмысы идейæ — национ иудзинад æмæ хæдбардзинад.

					ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
27	1с			Илас Ёрнигон. Уацмыс «Хæрзбон»-ы идейæ. "Фыд йæ фыртæн фæдзæхсы".	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	". Ирон лæджы хъысмæт хæдхæцагады уавæры. Фыдыбæстæйæ кæй фæхауæггаг, уый аххосæгтæ. Патриоты хъызæмар. Йæ уавæр æцагæлон зæххыл. Уацмысы идейæ — Райгуырæн бæстæ уарзын. Фæдзæхстыты мидис. Ирон лæджы æууæлтæ, йæ кад æмæ йæ намысы æвдисæнтæ. Мад æмæ Райгуырæн бæстæ. Фыды зондахаст. Патриотизм — уацмысы идейæ. Литературæйы теори. Абарст.
29	2			Гаглойты Рутен Намыс -царды фарн.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	Аллегорион радзырд. Намыс - царды фарн. Йæ уавæр тыхми æмæ хæрамы дунейы. Рæстдзинадмæ тырнын — Намысы нысан. Уацмысы идейæ — социалон хæрамæн тæрхон кæнын.

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
30				Аноним Уацмыс « Сæрибар»-ы аллегориион мидис	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	"Сæрибар". Уацмысы аллегориион мидис. Сæрибар — сылгоймаджы хуызы. Йæ сурает æмæ йæ фæлгонц. Сæрибар — рухс амонд æмæ цард. Адæмы ахаст сæрибармæ. Уацмысы идейæ — сæрибарыл тох кæнын
31	5			Компьютерон тест рацыд æрмæгæй	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
32	3			Арсен – ирон аив дзырды зæрингуырды.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Коцойты Арсен - ирон аив дзырды зæрингуырды. Йæ царды хабæрттæ, йæ рухсадон куыст.
33				Радзырды «Декрет»-ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	" . Радзырды мидис - динны кусæджы хъысмæт цардивæн рæстæджы. Сауджыны митæ ног æхсæнадон уавæрты. Йæ миниуджытæ: мæнгæрд, дыдзæсгом, магуса. Кусæг лæг, йæ удыхъæд æмæ йæ зондаст. Сатирæ æмæ юмор ацы

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	радзырды.
34				Фæлитой адæймаджы цард «Мырзæджы кæрьерæ»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фæлитой адæймаджы цард.
35				Мидхæсты цаутææмæ сæ фæстиуджытæ «Æхцайы чырын»-ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	" Мидхæсты цаутæ æмæ сæ фæстиуджытæ. Горæты уæззау уавæр

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
36	1			Цомахъ – сæрибары зарæггæнæг æмæ рухстауæг.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Гæдиаты Цомахъ — сæрибары зарæггæнæг æмæ рухстауæг. Йæ цардвæндаг. "Фын". Æмдзæвгæты цикл "Ахæстоны фыстытæй". Йæ сæвæрд, йæ иумайаг мидис. Ахæсты тыхст æмæ зынтæ. Йæ фæндон. Лирикон геройы рæсугъд удыхъæд. "Арв нæры". Тызмæг æрдзы ныв. Мигътæ - талынджы символон фæлгонц. Дымгæ — змæлд æмæ тохы фæсномыг. Уарын — æрдз ноггæнæг, арвы нæрд — рухс хæссæг. Тохы мотив — уацмысы сæйраг хъуыды. Æрæхсæв", "Райсом". Цомахъ æмæ йæ тохы æмбæлтты уавæр ахæстоны. Сæ тохы бæрзонд нысан —

						адæмы амонд, рухс æмæ сæрибары æгъдæуттæ. Поэты фæндæттæ йæ Райгуырæн бæстæ æмæ йæ адæмы рухс фидæны сæраппонд. Æрдз — цард æмæ дунейы фидауц.
37	3			Малиты Георги.Геуæргийы сфæлдыстады ахадындзинад	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Малиты Геуæргийы царды хабæрттæ. Поэты сфæлдыстады ахадындзинад дыгурон дзырдаивады рæзты. "Федог "Гъонгæси фурт мæгур Мæхæмæт
38				Æмдзæвгæ «Федог»-ы символон нысаниуæг.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын,	"Æмдзæвгæйы романтикон мидис. Поэты фæдзæхст фæсивæдæн: рухсмæ тырнын, кады хъуыддæгтæ аразын, намысджынай царын. Уацмысы символон фæлгонцты нысаниуæг.

					хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
39				Поэмæ «Гъонгæси фурт магур Мæхæмæт» -ы таурæгъон бындур.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	". Поэмæйы таурæгъон бындур. Адæмы уавæр стонг заман. Мæхæмæты фæзминаг миниуджытæ: ныййарджытыл аудын, уæздандзинад, хъару æмæ курдиат. Ханы ахаст Мæхæмæт æмæ йæ чызджы уарзондзинадмæ. Мæхæмæт æмæ Гиданнæйы мæлæт, йæ социалон аххосæгтæ. Поэмæйы сюжет æмæ композици. Литературæйы теори. Терминтæ "сюжет" æмæ "композици".
40	2			Беджызаты Чермен.Уацмыс «Мæсгуытæ дзурынц»-ы иумæйаг характеристика.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Мæсгуытæ дзурынц", йæ иумæйаг характеристика (афæлгæст).

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
41				Таурæгъ – новеллæ «Æлбегаты Батай æмæ Бæрсæгаты чындрз»-ы иумæйаг мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	"Æлбегаты Батай æмæ Бæрсæгаты чындрз". Таурæгъ-новеллæйы иумæйаг мидис. Фыдæлты цард æмææгъдæуттæ, сæ аивадон равдыст. Батай æмæ йæ мыггаджы хъысмæт.
42				Фыдæлты цард æмææгъдæуттæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Адæмы зæрдæйы уаг æмæ зондахаст, сæ гуманизм. Бæтæг — мыггаджы хистæр, адæмы фарн хæссæг.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
43				Уарзондынад – царддæттæг.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Уарзондынад — цард дæттæг. Уацмысы æвзаджы æууæлтæ. Литературæйы теори. Таурæгъ.
44				Н/Р/К (дзургæ) проблемон фарстатæн дзуапп раттын.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадывдзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
45	4			Хъуылаты Созырыхъо.Ирон царды социалон быцæутæ «Хогаджы хъæстытæ»- йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадывдзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фыссæджы цард æмæ сфæлдыстæд. "Хогаджы хъæстытæ". Ирон царды социалон быцæутæ.
46	2			Цамел æмæ Хадзионы фæлгонцтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
47				Уацмыс «Музейы»- йы мидис, йæ сюжеты рæзт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	"Музейы". Уацмысы мидис, йæ сюжетон рæзт. Гуырдыаг меньшевикты фыдракæндтæ. Уацмысы сæйраг архайджыты фæзминаг миниуджытæ.
48				Фыййауы царды нывтæ «Фыййауы катай»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	"Фыййауы катай". Фыййауы царды нывтæ. Хицау æмæ æххуырсты ахастытæ.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
49	1			Дзесты Куыдзæг Тега – хæрзгæнæг «Тегайы бæлас»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фыссæджы сфæлдыстады æууæлтæ. Куыдзæг — радзырды дæсны. "Тегайы бæласы" мидис. Уацмысы сюжет.
50	1			Хозиты Яков Поэты бæллиц æмæ фæндон «Терчы хъазт»-ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Поэты царды хабæрттæ. Йæ бынат ирон поэзийы. "Терчы хъазт". Поэт æмæ Терчы ныхас. Поэты бæллиц æмæ фæндон. Терчы раныхас (монолог), йæ царды таурæгъ.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
51	1			Гулуты Андрей Хæсты уæззау фæстиуджытæ «Хъæбатыры мæлæт»-ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	"Хъæбатыры мæлæт". Хæсты уæззау фæстиуджытæ. Советон адæмы хъайтарон тох фашистты ныхмæ.
52	1с			Епхиты Тæтæри Радзырд «Хуыйæндаг»-ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Хуыйæндаг". Радзырды мидис — фыдæгъдау адæймæгты фыдуынд митæ.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
53	2			Плиты Грис Балладæ « Авд цухъхайы»- хæсты азар æмæ адæмы хъысмæт.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Балладæ "Авд цухъхайы". Хæсты азар æмæ адæмы хъысмæт. Мады уавæр. Йæ ныхас йæ фыртты дзауматимæ. Фыртты дзуаппытæ. Се сгуйхтытæ, сæ кады мæлæт. Авд чызджы хъысмæт.
54	2			Мады рухс фæлгонц.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Мады рухс фæлгонц. Дарæс удджын кæнын æмæ йæ аивадон нысаниуæг уацмысы. Литературæйы теори. Термин балладæ.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
55	2			Цæгæраты Максим Нуцæйы хысмæт, йæ удыхъæды миниуджытæ «Фæстаг æхсæвы».	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Фæстаг æхсæв". Мад æмæ райгуырæн зæхх. Нуцайы хысмæт, йæ удыхъæды миниуджытæ.
56				Хохаг хъæуты уавæр цардивæнты.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Хохаг хъæуты уавæр цардивæнты. Адæймаджы ахаст фыды уæзæгмæ.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
57	1			Мыртазты Барис Хистæры ахаст «Æфцæгмæ»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Хистæр фæлтæры хъысмæт. Хистæры ахаст кæстæртæм. Хистæры хæс - рæзгæ фæлтæрыл аудын, фæндаг сын амонин. Цард - зын балц. Фæлтæрд лæджы ныстуан фæсивæдæн: лæгдынад æвдисын, кады хъуыддæгтæ кæнын.
58	2			Гæбулты МелитонРадзырд «Æнæмæстæй цæр»- мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Радзырды мидис. Бинонты ахастдынадтæ.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
59				Уацмысы моралон идейæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Мады уарзондынад йæ хъæбултæм. Цоты хæс. Мады хъысмæт.
60	2			Цæрукъаты Алыксандр. Æрдз æмæ адæймаджы бастдынад «Цымæ мын цы дзуры?» -йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	"Цымæ мын цы дзуры?.." Æрдз æмæ адæймаджы бастдынад. Адæмы истори. Иры намыс æмæ трагикон цаутæ. Патриотизмы мотивтæ уацмысы. Литературæйы теори. Термин сидæн.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадывдзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
61				Горзы лæгдзинад «Цардæй мæлæты æхсæны» -йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадывдзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Радзырд "Цардæй мæлæты æхсæн". Йæ мидис.
62	1			Джусойты Нафи.Патриотизмы мотивтæ «Ныстуан Иры фæсивæдмæ»- йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	"Ныстуан Иры фæсивæдмæ". Æмдзæвгæйы мидис — адæймаджы рæсугъд фæндиæгтæ. Патриотизмы мотивтæ. Поэты сагъæс Ирыстоны фидæныл.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
63	1			Дзаболаты ХазбиУазæгæн æгъдау кæнын æмдзæвгæ «Ис ахæм лæг хæхты»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	"Ис ахæм лæг хæхты". Æмдзæвгæйы мидис. Хуымæтæг хæххон лæджы уæздандзынад. Уазæгæн æгъдау кæнын. Таурæгъты мидис. Æмдзæвгæйы идейæ. "Ирон кафт". Ирон кæфтыты хицæн хуызтæ, сæ поэтикон нывæвдыст. Сæ бастдынад адæмы цардимæ. Поэты хъуыдытæ.
64	1			Бестауты Геуæрги. Æрдзы æндзыгдынад «Стai сырддоны»-йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Æрдзы æндзыгдынад. Стaiы уавæр ахæстæй æмæ сæрибарæй. Стaiы æууæлтæ æрдзон уавæрты. Уацмысы идейæ — сæрибардынадæн кад кæнын, цагъардынадыл хъоды кæнын.

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	Литературæйы теори. Терминтæ метоними, антитезæ
65				Компьютерон тест рацыд æрмæгæй	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындынад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзынад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондынад гурын	
66	1				Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	

					фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
67	2				Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
68	1					